

0/38
BIBLIOTECA MUNICIPAL

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50
Cuba y Puerto Rico, 2.—Estranger, 2'50

PER PORTAR LA REPÚBLICA TOTS LOS PROCEDIMENTS SON BONS

—Té, vés a votar, y si t' estafan tindrás més rahó per botarho tot!

LAS ELECCIONES DE DEMA

NS dirigim á tots los republicans: als de la dreta, als de l' esquerra, als unitaris y als federals... á tots sens escepció. Avuy mes que may voldríam que nasqués dintre del seu esperit un convenciment íntim, al qual supeditessin tots los seus actes.

Sápigam y entengam los nostres amichs y correligionaris de tots los matissos que no será possible que vinga á Espanya la República, s' enten la República republicana, la bona, la legítima, la patriótica, la desinteressada, mentres una part dels republicans per móvils que no hem de examinar, s' empenyin, com sembla ara qu' estigan empenyats, en acumular obstacles al seu camí. Estém convenyuts de que molts d' ells obran mes aviat per impremeditació que per malicia; pero creyém que hi ha també qui s' complau interessadament en sembrar en lo nostre camp la malevolensa, lo desconcert y la discordia. Que la monarquía y la reacció á la qual prestan aquest servey inapreciable 'ls ho tinga en compte y 'ls ho pagui.

Convocadas las elecciones que demá deuen efectuar-se, en moments tan crítichs y angustiosos pel país ens havíam fet la ilusió de creure que 'l partit republicà en massa compliria ab entusiasme sos debers mes rudimentaris, qu' en la present ocasió están perfectament de acort ab lo seu interés. Quan tot lo existent sembla qu' está á punt de derrumbarse; quan l' herencia de las instituciones liberals y democráticas, toca de dret salvarla al partit republicà espanyol, enteniam qu' era d' alta conveniencia, donar als cadúchs partits de la monarquía, una gran batalla de carácter popular en los colegis electorals, base de las batallas que sucesivamente y ab carácter de definitivas han de lliurarse en lo Parlament. Aquest camí tan natural, digan lo que vulgan els partidaris de un fet de força que ni ve may, ni ningú s' cuida de preparar, era l' únich que podía conduhirnos á una gran reconcentració de forsas y á preparar y fer efectiva una revolució tan radical, com la que demanan y exigeixen las circunstancias qu' estém atravesant.

Batre'ns en primer terme ab los tarugistas electorals de la monarquía, arrollarlos per tot arreu, posar á prova quan menos la seva desfatxatés, encendre corrents de santa indignació en l' esperit públich, morir matant, si era precis al peu de una urna: aquesta era la primera etapa de la campanya.

La segona y definitiva s' hauria lliurat en las Corts pels representants de la República, qu' enardits ab l' entusiasme y l' apoyo popular, haurían demanat als guberns de la monarquía compte estret de la seva conducta, de las depredacions que han comés, de las orgias de sanch y d' or á que s' han entregat ab motiu de las guerras ultramarinas, de las infamias de Montjuich, de tot, en fi, lo que 'ns deprimeix y 'ns arruín.

Y cóm resistir l' empenya popular aquest^a guberns que no tenen en tot lo seu organisme corromput, ni un sol punt que no siga vulnerable?

Lo resultat de aquesta campanya ardorosa no podía ser altre que 'l triunfo de la República.

Y no obstant, quan mes necessari s' feya emprendre resoltament aquesta vía de salvació, s' han desencadenat tots los medis, fins los mes rebrobables, per allunyar al poble d' ella.

L' idea del retraiment, de carácter purament negatiu, es avuy mes que may, una idea suícida y en molts casos altament pernicioso. Retraure'ns vol dir quedar-se á casa, y massa que s' hi está avuy lo poble á casa seva, sense que ningú logri arrancar-lo, pera conduhir-lo á las grans lluytas de la política. Y encare quedar-se á casa sería lo de menos, si molts dels elements retrets com á republicans, no anessin á votar en pró de tal ó qual candidat monárquich, prenent una part activa en las cuestiones petites y miserables que ha suscitad l' odiós caciquisme en los pobles de tot Espanya. Diguis davant de aquest espectacle botxornós, qui son los verda-ders comparsas de la monarquía, si 'ls que dihent que s' retrauen, intervenen apassionadament en aqueixas miserias, ó 'ls que ab lo front alt y 'l cor net, com á republicans acuden á las urnas, ab candidatura propia, ab lo pensament fixo en l' idea, y arrostrant impávit l' escandalosa cridada dels que tractan de befarlos y escarnirlos.

Perque avuy hi ha—¡aberració de las aberracions!—qui considera casi com un crim lo compliment de un dret, que mes que un dret es un deber de tots los ciutadans. Si del exercici del sufragi no 'n fem una escola d' educació del poble ¿cóm es possible que pugua subsistir una República, quals poders del primer al últim emanan tots del vot dels electors? ¿Volen acás los que aborreixen lo sistema electoral fundar una República que únicament serveixi per anar tots á garrotadas? Ni 'l país la vol, ni la necessita una República aixís, basada en lo desconcert, lo desordre, l' insult y la rebeldia. Fora inútil esperar-la: no vindrá may, puig tothom comprén que sería per la nació la major de las desdixas.

Pensin tho bé 'ls que s' deixan guiar sols pels intemperants que á res de bó poden conduhirlos.

Lliures, com sab tothom, de tot interés de carácter personal, aquí estém per contrarrestar la infame campanya feta per alguns contra 'ls candidats republicans, tatzats sense tó ni só de ambiciosos, de republicans de *double*, fins d' encasillats; als quals no contents ab combatre'ls per tots los medis, voldrían encare des-honrarlos. Si un día pogueren separarnos de alguns dels designats pera representar al partit republicà en las elecciones de demá, antipatías de carácter personal, avuy las olvidém, en aras del interés de la causa y en pago del gran sacrifici, que al prestarse á donar lo seu nom pera la lluyta, están realisant en los presents moments.

¡Ambiciosos, els que s' ofereixen per exercir un càrrech, encare que honrós, ocasionat á dispendis considerables, y sempre rodejat d' espinas!... Avuy desgraciadament l' ambició ja ni marge té dintre dels partits republicans.

¡Republicans de *double*, 'ls que quan tants homes claudican, fins els qu' exagerant la nota del seu odi á la monarquía, en realitat treballan pels monárquichs, ells en cambi s' prestan á cumplir lo mes sagrat, lo mes republicà dels debers polítics! ¿Qué será l' or de lley, si es de *double* la seva abnegació?

¡Encasillats... quan si á las Corts arriban será sols per donar disgustos als guberns de la monarquía! ¿Quín insensat podrá creure que 'ls mateixos culpables se trihin als homes que 'ls han de treure á la pública vergonya y de combatre'ls despiadadament?

Vaja... ciutadans: no siguéu cautelosos: desprecieu la veu de la mala volensa y 'ls consells de l' enveja miserable: apoyéu ab lo vostre esforç á tot candidat republicà... Y sigan poch, sigan molts los que logrin arribar á las Corts, l' experiencia demostrará que la llum de las afirmacions claras y diáfanas y no las tenebras espesas de las negacions desconcertadas ha de aclarir lo camí de la República.

P. K.

LOS NOSTROS CANDIDATS

Partidaris acérrims de la Fusió republicana, dintre de la qual, dat lo sentit amplíssim de las sevas bases de constitució, un día ó altre hi farán cap todas las agrupacions y tots els individuos, qu' estimin com á necessaria avants que tot la subsistencia de una sólida organizació, no excluhim á cap republicà dels que s' han prestat á pendre part en la lluyta de demá.

Son candidats nostres tots los republicans sense distinció de procedencias.

Traballin per ells ab activitat y vótinlos ab entusiasmo nostres estimats lectores, en la seguretat de que cumplirán un deber cívich. Tanquin los oídos á las sugestions de l' enveja, del despit, de la mala voluntat y del jesuitisme damagóich, al servey avuy com sempre, de las oligarquias monárquicas.

Enviar dignes diputats republicans á las Corts, es posar caliu al forn de la revolució.

Veus' aquí 'ls nostres candidats:

PROVINCIA DE BARCELONA.—*Circunscripció de la capital*: D. Joan Sol y Ortega.—D. Emili Junoy.—D. Tiberi Avila.

Districte de las Aforas: D. Nicolau Salmerón y Alonso.

Districte de Sant Feliu de Llobregat: D. Joseph Rubaudonadeu y Corsellas.

PROVINCIA DE GIRONA.—*Districte de Figueras*: D. Francisco Pi y Margall.

Districte de la Bisbal: D. Joseph M.ª Vallés y Ribot.

Districte de Santa Coloma de Farnés: D. Eusebi Corominas Cornell.

PROVINCIA DE TARRAGONA.—*Circunscripció de la capital*: D. Ricart Guasch.—D. Agustí Sardá.

Districte del Vendrell: D. Joan Salas Antón.

ERMÓS espectacle 'l qu' está oferint lo Sr. Salmerón en lo districte de las Aforas! En contacte continuo ab los seus electors, ni escasseja 'ls seus esforços, ni estalvia la seva paraula; sempre inspirada, sempre al servey de la justicia, de la República y de la Patria. ¡Qué notables son los discursos que ha anat pronunciant, ara á Gracia, ara á Sant Andreu de Palo-

mar, ara á Sant Martí de Provencals!... Es impossible un altre apostolat mes rich en ideas, mes noble en aspiracions. ¡Ditxós mil voltas lo districte que s' pot honrar concedint los seus vots á un republicà ilustre, gloria de la nació y del partit republicà que té la ditxa de contar-lo entre sos mes grans prestigis intelectuals y de honrada conciencia!

¡Ab quín gust extractaríam los seus discursos sempre elevats, é inspirats sempre en los mes nobles ideals! Pero es tan petit l' espay de que disposém, com gran es l' admiració que desperta en nosaltres la campanya del que desde demá tornarà á ser diputat per las Aforas!...

D' aixó n' estém segurs. Lo partit republicà qu' es en aquell districte casi únich, té forsa sobrada per treure triunfant, no un sino fins una dotzena de Salmeróns.

¡A votar-lo, donchs, electors!... Desoiu las sugestions dels que s' guían sols pel despit y fan lo joch dels tarugistas monárquichs!... Si avuy no reyna, per aquest desencadenament de malas voluntats y de torpesas, lo gran entusiasme de altres días, sápigam y entengam que Salmerón es l' únich home capás de despertar-lo ab sas ardents campanyas y ab los raigs lluminosos del seu enteniment superior.

La campanya dels republicans gironins contra 'l caciquisme del famós Roure, es digna dels majors encomis.

Allá s' lluyta per la vida, per la dignitat, per la tranquil·litat, per la pau de una provincia malaventurada. Tres candidats republicans sostenen la lluyta en altres tants districtes, contant ab l' apoyo de todas las personas de bé, cansadas de sufrir lo jou ignomiós del mes repugnant *tailisme*.

No 'ls sorprengui aquesta paraula de la meva invenció. Es l' única que pot expressar ab alguna exactitut la classe de opressió que pesa sobre una provincia, per tots conceptes digna de millor sort.

Unicament l' energia dels electors podrá salvar-la, y estém segurs que la salvará.

Pochs partits á Espanya avuy tan dividits y fraccionats com los monárquichs de la restauració. Dintre de tots els grupos hi corra la bruixa. Las fraccions que 'ls constituheixen s' odian á mort.

Y no obstant, venen las elecciones, y generalment tots saben comprimir-se. Davant de la tallada acallan las sevas diferencias, y per atrapar-la y férsela seva de una manera ó altra, quan no ab legalitat per medi de la trampa, s' ajudan y tots van á la una.

¡Per la tallada, no mes que per la tallada!...

**

En cambi entre 'ls republicans, fins davant de la patria maltractada, hi ha qui no fer abdicació dels seus ressentiments, dels seus odis y diferencias personals.

Basta que algú vulga lluytar, perque surti sempre algú altre disposat á ferli la trabeta.

Al anarse á lliurar una batalla contra l' enemich comú, estallan en las files republicanas actes de indisciplina, rebelions y fins guerras civils en tota regla.

Aquesta propensió funesta amenaça perpetuar lo régimen monárquich, per carencia de una organizació propia que pugua sustituir-lo captantse la confiança del país.

Y es aquesta una veritat tan clara com la llum del sol.

Federals: tusteuvos lo front y pregunteuvos:—¿Som boigs ó estém en nostre sá judici?

En l' última Assamblea nacional va promoure's una lamentable dissidencia entre 'ls que acceptavan los procediments electorals y 'ls que volían exclusivament els revolucionaris. Aquest va ser lo punt de la divisió.

Donchs bé avuy, un dels enemichs mes acérrims de acudir á las urnas, lo Sr. Vallés y Ribot (y consti que no 'm sab greu) sosté la seva candidatura pel districte de La Bisbal. Y en tant, los federals de un districte que acceptá sempre 'ls procediments electorals y triunfá mes de una vegada dels monárquichs, van á las urnas, pero apoyant á un candidat catalanista, de tendencias reaccionarias que res té que veure ni ab la democracia, ni ab la República, ni ab la federació.

**

Per lo que toca á Barcelona, 'ls amichs de 'n Pi y Margall, partidari de la lluyta legal, després d' haver refugit tota inteligencia ab la fusió republicana, s' declaren partidaris del retraiment.

Y de sota ma treballan la candidatura nomenada de *justicia*, que s' ha format ab l' idea deliberada de restar vots á la candidatura dels republicans fusionats.

¿No es veritat que ni que 'ls monárquichs paguessin aquest desconcert sería possible prestarlos un servey mes útil?

Sortir á última hora ab una candidatura revisionista del procés de Montjuich, involucra una injusticia, desde l' moment que suposa que 'ls republicans de la fusió no son partidaris de que aquell escandalós procés siga revisat, sent aixís que ningú ignora la part activa

y eficás que varen pendre en la organisió de la grandiosa manifestació del 13 de febrer.

Ja molt avants, en lo *meeting* del *Tivoli*, trobantse encare Barcelona en estat de siti, ¿quí, com lo Sr. Sol y Ortega, va parlar ab tanta energia contra las infamias de Montjuich?

Donchs combatre avuy al Sr. Sol y Ortega, candidat de la fusió republicana, oposantli una candidatura revisionista, es ja no sols una injusticia, sino una solemne ingratiut.

Es impossible que 'ls obrers que tinguin cor y conciencia, se prestin á secundar determinadas maquinacions, en gran part aconselladas pel despit.

* *

Y consti que si veyém ab disgust la candidatura revisionista no es pels noms que hi figuran, sino per la divisió de las forsas republicanas que implica.

Y encare mes: ens sembla que no hi havia necessitat de presentar al Sr. Pi y Margall, desde 'l moment que lluyta per Figueras; ni al nostre bon amich Salas Antón, desde 'l moment que lluyta pel Vendrell; ni á don Pere Corominas, desde 'l moment que en una carta publicada en lo *Diluvi* declara que sols per forsa acceptará l' acta, y que després de dir en las Corts lo que sab respecte á Montjuich, l' esquinará en mil trossos, com si ab aixó poguessen donarse per satisfets els que sofreixen en los presidis, las conseqüencias de aquell escandalós procés.

No farán tal cosa may—n' estém ben segurs—los candidats de la Fusió republicana, ni son capassos de respondre ab tal desabriment á la confiansa dels seus electors.

La qüestió de Montjuich exigeix alguna cosa mes que dir lo que va passar en lo castell, que aixó bé prou que tothom ho sab. Exigeix una campanya enérgica, tenás, incansable, y aquesta campanya no poden sostenirla pas els que de bonas á primeras amenassan ab esquinjar l' acta que obtinguin, sino 'ls que, succeheixi lo que succeheixi, 's proposan sostenirse en lo seu lloch de honor.

Meditin serenament los obrers aquestas reflexions y obrin en conseqüencia.

CARTAS DE FORA.—*Palafrugell.*—A la avansada edat de 88 anys ha mort lo veterano de la llibertat Joseph Aldrich. Era 'l difunt un verdader caràcter, tan convensut de sas ideas lliure pensadoras, tan ferm é inquebrantable en sos propòsits, que ni la pobresa en que visqué sempre, ni las amenassas de la reacció de que sigué objecte no pocas vegadas, lograren may ferlo desdir ni entibiar lo calor de sas conviccions. Fins en los moments de l' agonia retxassá la intervenció de cap religió positiva. Mori, com havia viscut, tranquil y constant ab las sevas ideas.—A pesar del mai temps que feya, un centenar de personas assistiren al seu enterro.

* * *Secuita.*—Mentida sembla que hi haja un carcunda que s' entretinguí en sembrar sisanas en aquest poble tan republicá. No obstant un *Rocacaca* aixis ho procura y ab uns ulls com mitjas taronjas davant del brill de la promesa moneda, volta per aquí, giravolta per allá y á tothom tenta perque votin al emboyнат *Tamaguit*. Mes los concurrents á la reunió celebrada 'l dimars protestaren contra 'ls traballs realitzats per aquest carca foraster, y es segur que en las eleccions del diumenje, 'ls partidaris de la boyna y de la compra de conciencias rebrán en aquest poble un solemne desengany.

IPROU QUE 'S CONEIXI...

«El cardenal Rampolla ha recordado que el papa ben-dijo á las tropas que embar-caron para Cuba.»
(*Telegrama d' un diari.*)

¡Ay, ilustre cardenal, que 'l tiro li ha anat de tort! ¿No ven que ab aquest recort fa un disbarat garrafal? ¿No li valdria molt més, mirant pel bé de Sant Pere darhi un *quebro*, de manera, que 'l públich se 'n olvidés? Un home tan avispat ¿cóm dimontri no recorda que no es 'bo mentar la corda en la casa del penjat? ¡Citar la benedicció d' un exércit que á horas d' ara si algú pot dirnos hont para ha de sé un enterradó! ¡Unas tropas benehidas, que han de soportar la guerra més del cel que de la terra!... ¡Si que han quedat ben servidas!

Segui prácticich, cardenal, y retiri lo que ha dit: aquest recort li ha sortit un *poquito desigual* ¡Benedicció, que resulta de tan extranya virtut, que al pobre *favorescut* l' aniquila y 'l sepulta, ó 'l balda sense entrá en foch ó 'l torna un enza enfermis!... ¡Una benedicció aixis no s' ha de reitreure en lloch! Si senyor; veni á alabársens d' un favor, que en realitat

ningú sab de qué ha curat, casi casi qu' es rifársens. ¡Van beneharnos la tropa! ¡Y tal! ¡Magnífich present! Per xó tot probablement ens ha marxat sempre en popa; per xó hem lograt tan gran éxit, ¡per xó no més!... ¡si senyó!... ¡Sort de la benedicció! ¡Aleluya! ¡Resurrecció!

¡Ay, Rampolla! Si sabia la gracia que aquí 'ns ha fet lo seu *oportú* retret... cregui que s' escriuixiria. No es aixó buscarli embulls ab la idea de venjarnos; pero ¡quí sab si al senyarnos encare 'ns va treure 'ls ulls! ¡Quí sab si aquesta qüestió que tan apurats ens té, no hauria anat molt més bé sense la benedicció! Los mambissos aburrits ¿bé van vivint y tirant y sostenintse?... Y no obstant jells no son pas benehits!...

Va de serio, cardenal; si aixó 's posava en litigi, no sería cap prodigi que á vosté li sortís mal. ¿Los benehits carreguem y 'ls heretjes no?... L que dich: segueixi un consell d' amich, fassi *mutis* y pleguem. Hi ha massa mare endolada, y massa dona sense home, y... vamos, que al fi la broma podria semblar pesada. No vulgui veni á alsá 'l gallo, desís la benedicció, arronsis ab discreció y... *peor es meneallo.*

C. GUMÁ.

LO PROGRAMA DEL CANDIDAT

roxim lo dia de la lluyta electoral, don Pere, aspirant á diputat per Llanatre-ta, se dirigeix al poble, á cumplir ab lo deber d' exposar als electors lo seu programa.

A Llanatre-ta á n' ell no 'l coneixen gayre... ni ell coneix gayre als de Llanatre-ta. Es precis, donchs, que 'l candidat s' expliqüi per veure si sas ideas coincideixen ab las del cos electoral.

D' aquell acte ha dependir l' éxit de la lluyta: si don Pere convens als llanatre-tins, será diputat; si no 'ls fa un programa que 'ls agradi, ja 's pot pintar l' acta á la paret.

¿Qué 'ls dirá? Mentres don Pere va caminant y acostantse al poble, trassa las líneas generals de las declaraciones que pensa fer desde 'l balcó de la casa de la vila.

- Rebaixa de contribucions.
- Protecció á l' agricultura.
- Construcció de camins y carreteras.
- Estudi d' un ferrocarril que atravessi la comarca.
- Guerra al caciquisme.
- Justicia per tothom.
- Me sembla—diu somrient—que ab un programa guarnit ab aquests adornos...

En tot aixó, ha arribat ja á Llanatre-ta. Lo president del comité, en Miquel del Forn, lo reb ab els biassos oberts.

—Ben vingut siga 'l nostre candidat: tot lo poble té ja noticia de la seva visita.

—Y donchs, ¿per qué no m' han vingut á rebre?

—Han preferit anar á la plassa á escoltar lo seu discurs. A Llanatre-ta som aixis: avants de sapiguer ab qui tractem, res; quan ja coneixém al home, tot. Si l' arenga que 'ls farà 'ls agrada ¡ja veurá quinas demostracions á la despedida!

—Es dir que m' esperan?

—Rato há.

—¿En quin sentit está 'l poble?

—En cap: la seva actitud es espectant. Los vots que han d' elegirlo, don Pere, son tots aquí; pero perque siguin seus... es precis que se 'ls guanyi.

—Aném allá.

Y s' encaminan á la casa de la vila.

En la plassa, com ha dit en Miquel, la gent hi vessa.

Don Pere y 'l seu acompanyant penetran en l' edifici y pujan immediatament al primer pis.

Pero avants de sortir al balcó, en Miquel pregunta al candidat:

—¿Ja té l' arenga preparada?

—Mica mes, mica menos, me sembla que sí.

—¿Vol fer lo favor d' indicarme alguna cosa per mostra de lo que pensa dir?

Don Pere s' reconcentra un moment y ab tota formalitat enumera 'ls punts principals del seu programa:

- Rebaixa de contribucions.
- Protecció á l' agricultura.
- Construcció de...

—No farém res!—diu en Miquel interrompentlo:—per aquest camí no 's vá en lloch.

—¿No?—exclama don Pere, verdaderament sorprés:—¿Per qué?

—Per...

Pero 'l poble, que fa rato que s' espera á la plassa, 's comensa á impacientar.

—¿Que surti 'l candidat! ¡que surti!

Los crits de la multitut obligan al Miquel á pendre una determinació heróyca.

—Aném al balcó—diu á D. Pere:—posis al meu costat y deixim fer á mi.

Lo candidat y 'l president del comité apareixen davant del poble, que immediatament calla y 's disposa á escoltar.

—Companys—diu en Miquel, dirigintse á la multitut:—lo nostre candidat está enrugallat y no pot enrahonar, pero en nom d' ell us parlaré jo.

D. Pere fa ab lo cap senyals d' assentiment, y l' orador continúa:

—Lo programa del candidat que tinch lo gust de presentarvos es el següent: Aument de contribucions; reventar tot lo possible á la agricultura; res de construir carreteras, ni camins, ni vias férreas; restabliment del caciquisme; vingan injusticias... y embolica que fa fort.

—¿Pero qué diu, desgraciad?—exclama D. Pere al sentir aquest capdell d' heretgias.

—¿Qué?... Miri.

En efecte: la multitut acaba de prorrompre en un estrepitoso aplauso, als crits de:—¡Visca l' nostre candidat! ¡Visca 'l pare de Llanatre-ta!

—Pero ¿qué significa aixó?

—Significa que 'ls poble sab perfectament que 'l candidat, un cop elegit, farà tot lo contrari de lo que en lo seu programa ha promés. Per xó ha aplaudit el que jo acabo de ferlos.

D. Pere abraça al Miquel ab fervorós entusiasme.

—¿Sou un gran home!

FANTÁSTICH.

OSAS del Diluvi.

Un digne redactor del mateix, D. Alfredo Calderón, declara taxativament desde las páginas del periódich, qu' ell es partidari de la lluyta electoral; y á pesar de la furia *anti-electorera* del *Diluvi*, admet y publica 'ls magnífichs articles de aquest republicá de *doublé*. Be es veritat que no podria prescindir, sino ab merma dels seus interessos, de la ploma brillant del ilustre periodista, quals notables inspiracions compensan als lectors del *Diluvi* de la prosa indigesta y mastegada del Insensat.

Item mes: Redactor es del *Diluvi* lo Sr. Bonet, gerent del Ferro-carril de Berga. Donchs sápigas que 'l Sr. Bonet es també partidari acérrim de la lluyta electoral.

No hi ha mes sino qu' en lloch de dedicar la seva activitat *electorera* á la defensa de algún candidat republicá, está sostenint ab gran interés y treballa ab tot l' ardor de la seva ánima, la candidatura del Sr. Rosal, qu' es un carlí mes gran que la seva fabrica de Oliván, el qual se presenta pel districte de Berga.

Quan el *Diluvi* 'm puga explicar aquestas *animallas* li permetré que 'm diga republicá de *doublé* y hasta cul d' olla.

Mentres calli, haurá de permetre ell, que fins als mes benehols tatin la seva campanya furiosa contra 'ls verdaders republicans de servey inapreciable prestat als vividors monárquichs que únicament poden prosperar á favor del desconcert introduhit manyosament en lo camp de la República.

La *Renaixensa* s' está desbordant. Tot just penetran los seus amichs en lo camp de la vida política activa, y ja fa la competencia al *Diluvi* en punt á manejar l' atach personalíssim, com á única arma de combat.

No hem de respondre avuy als piropos que dirigí l' altre dia á un de nostres companys mes estimats, tota vegada que la *Patim* com á castissa catalanista, tira encare ab ballesta de fra. La mala intenció que puga tenir al disparar está de sobra neutralizada per la ignorancia infantil de las sevas armas ofensivas.

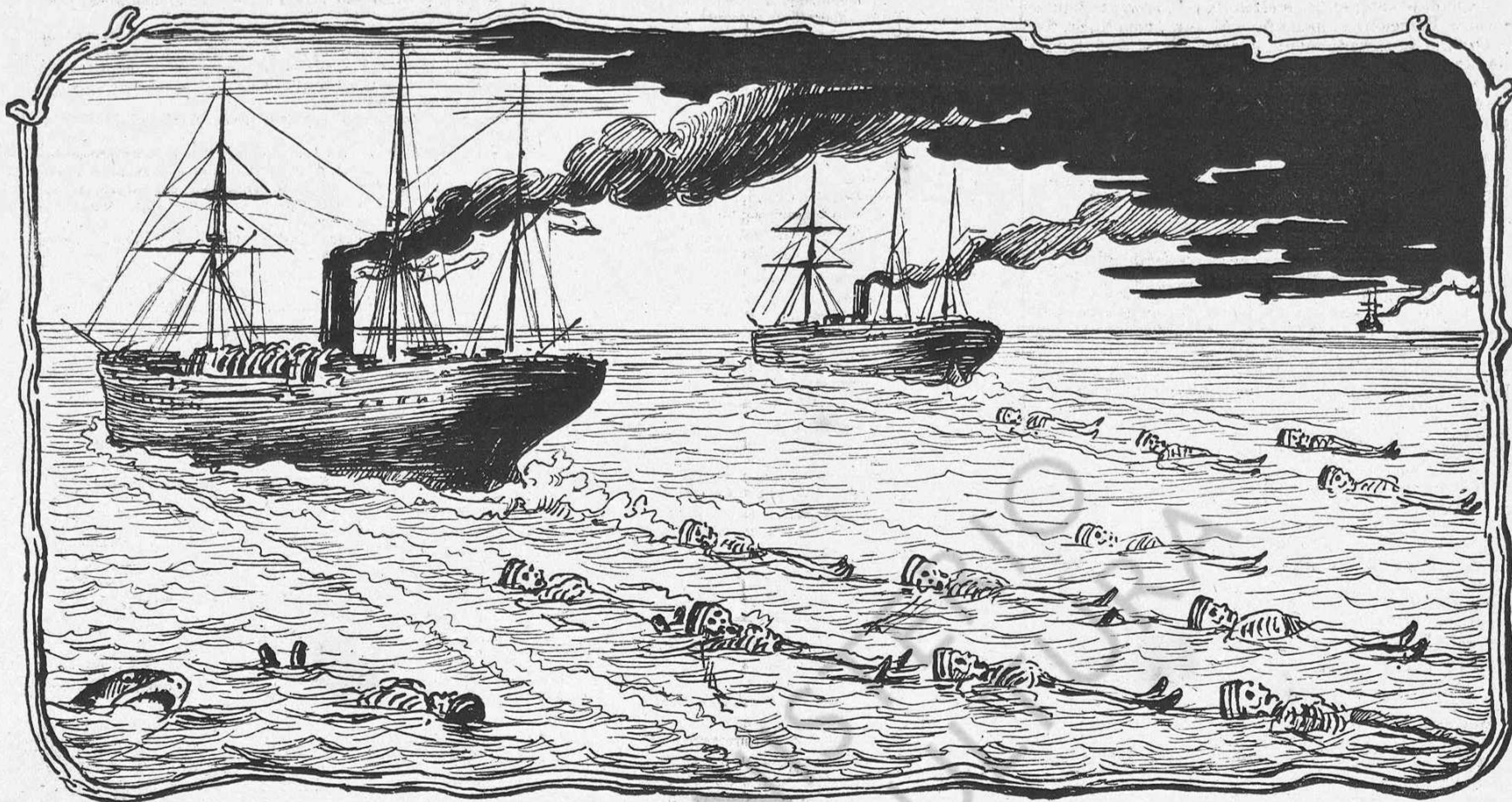
La *Renaixensa*, sens dupte, no va fixarse en que no saltres ens absteníam de atacar la personalitat del seu idol Sr. Permanyer. Dirigir una advertencia als federales del Panadés, no era cap atach al candidat catalanista.

Pero com que l' invitar al Sr. Permanyer á que fés declaraciones concretas sobre dos punts tan essencials com son: la llibertat religiosa y la qüestió dels rabassaires, podia restar alguna forsa al candidat catalanista, de aquí la furia cega de *La Renaixensa*.

Perque, vaja, tractar de aclarir l' ambigüetat ab que ha sigut presentada la candidatura del Sr. Permanyer, constituheix, per lo vist, un crim dels mes imperdonables. Y á falta de explicacions francas que no deuen ser convenientes, s' acut al recurs de las ofensas y de *les rancuntes*.

Donchs ara; perque vegi *La Renaixensa* que som

VIATJE DE RETORN

Rastre que deixan los vapors, al tornar de Cuba y Filipinas

prou nobles, per pagar ab favors las sevas guitzas, no tenim cap inconvenient en declarar que sibé en absolut entre 'l candidat cuner, que segons noticias se diu Fargas, y 'l Sr. Permanyer, no podém estar ab cap dels dos, relativament, si es cert com se 'ns assegura que 'ls catalanistas y 'ls seus auxiliars intentan treballar net, y sostenir una enérgica campanya de moralitat electoral, no ja las nostras simpatías, sino 'l nostre apoyo 'ls prestarém de bon grat, en aquest punt concret.

¡Cóm no, si nosaltres hem sigut sempre partidaris incondicionals de la puresa electoral!

Y en aquest concepte fins celebreré que 'ls partidaris del Sr. Permanyer, després de batres com á dignes ciutadans, logrin lo triunfo del seu candidat, enviantlo á las Corts.

Al Parlament quan menos se veurá pot ser fins á quin punt es partidari de la llibertat religiosa y dels interessos socials de's rabassers. L' equivoch que com á candidat s' ha negat á desvaneixer, l' haurá de aclarir com á Diputat á Corts y llavors los federals podrán comprendre si eran ó no justas las nostras prevencions basadas en lo coneixement que creyém tenir dels homes y de las cosas.

Sentim tenir que manifestar al nostre bon amic Odón de Buén que no sabém comprendre l' objecte dels seus conatos de dissidencia. Lo pertanyer á la Fusió republicana obliga á guardar respecte á la disciplina del partit.

Un talent tan clar com el del Sr. de Buén, ni ara ni may deuria emplearse en fer posar greix als nostres enemics de dintre y de fora del camp republicá. Miri, sino 'l Diluvi com se 'n aprofita.

Lo Sr. de Buén que té mérits suficients perque 'l partit utilisi 'ls seus serveys colocantlo en lo lloch eminent á que 'l cridan la seva activitat may desmentida y 'l seu entusiasme ardent, sembla que fassa tot lo imaginable per desviarse del camí recte que á tals resultats podria conduhirlo y 'l conduhiria sens dupte, ab aplauso de tots els correligionaris.

Pero 'l Sr. de Buén, com á noy mimat, tot sovint fa rasesas. Y ab lo molt temps que porta de residencia á Barcelona ja hauria de saber que hi ha un retrá de la terra que diu: «Qui bota, no sopa.»

Ha arribat á Barcelona un periodista francés que 's proposa realisar l' espectacle de algunas elevacions ae rostáticas.

May millor ocasió que la present, pera fugir de las miserias de la terra.

Quan lo periodista s' elevi, se li podrá dir:

—Al baixar, portim un pá de crostóns.

Y si ell s' extranya de semblant encárrech, se li podrá afegir:—Ay ay qué no sab que de un quan temps ensá en aquesta terra, 'l pá se 'n ha anat pels núvols?

Lo Sr. Ferrer-Vidal y Soler, davant de las amenasas dels partidaris de la candidatura fusionista, patrocinada ab gran interés per en Pantorrillas, ha plegat la bandera retirantse del districte de Vilanova y Geltrú. Lo Sr. Travé podrá dir:—Pot mes avuy tenir la cafetera pel mánech, que no la daga florentina per l' empunyadura.

La veritat es que resulta molt trist lo qu' está pas sant en aquell districte, qual forsa principal radica en los elements republicans

Si aquests volguessen y fessin honor á las sevas conviccions, no prevaldrían allí ni cafeteras, ni máquinas d' estampar. La causa republicana sortiria triunfant, com sempre que 'ls vilanovesos han volgut.

Pero avuy, ab lo ditxós retraiment, molts de aquells elements que podrian ser primers actors en las lluytas de la política s' avenen á servir de comparsas als cacichs de la monarquia, en las sevas pinxescas diferencias.

¡Quín rebaixament!...

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª ANAGRAMA.—Ardor—Rodar.
- 2.ª GEROGLIFICH.—Com més fumás més fum fás.

Han endavinat las dos solucions los ciutadans Isidro Junyent Benet, Martin Gala, Criada responona, Pep Titas, Antón Rabadá y Nicodemus; n' han endavinada 1 no més, Un Federal anti-catalanista, Pep del Porró, Joan Massip y Un Afayta-llana.

ENDEVINALLAS

XARADA

(ENTRE DOS RASPAS)

- Escolta dos, Catarina: ja prima inversa que t casas.
- Ja veurás, com tres tan fret...
- ¡Mireuse la espavilada!
- Vols dir que aprop del marit el fret molt depressa passa...
- Está clar y dos que prima lo que pensas fé, Adelaida?
- Casarme també com dos mes com que soch tan poch maca es fácil que trigui temps á trobar marit encare, y per lo tant si tinch fret jay! tindré de fer passarme'l ó bé aprop de una total ó d' un brasé ó de una fogayna.

SALVIET DE CADAQUÉS.

ANAGRAMA

- Qué fas, Joanet?
- Tot caure una tot

—¿Que ja es madureta?
—Ja ho crech que n' es molt!

SISKET D. PAILA.

TRENCA-CLOSCAS

PA DEL RAMONET

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo títul de un drama catalá.

J. TRIAS PAGÉS.

ROMBO

.....
.....
.....
.....
.....

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: producció animal.—Tercera: poble catalá.—Quarta: id. id.—Quinta: estació de l' any.—Sexta: iglesia.—Séptima: consonant.

SISKET D. PAILA.

GEROGLIFICH

×
Jacinto Rosa

LO LO JAR

SOLDAT DE PLOM.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Bartomeu Aulina, Un Ponsicá, Petit Patriarca, Joseph Sala, Eudalt Sala, Macatxo, Galán per tot, Burinot, R. Figuerola, A. Rosés, Maristany, Pere Grullo, A. Blando, Una victima de la Salvadora, P. Patrici y Nicodemus:—Lo que ens envian aquesta senmana no fa per casa.

Ciutadans R. Campins, Joanet Novell, Jeph Curt, Sisket Farré, Paulito Giralt, Desmarina, R. Margallo, E. Ano Nim, Barbé Vilafranchi, Joan Prius, J. Torrent y M., Fidel Delfi, Martin Gala, Pep Pop, J. Consom Veyam y Q. Mallen:—Inserir-m alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciutada J. Starmsa: Publicarém la xarada.—E. Sunyé: Si no tot, aprofitarém bona part de lo que 'ns remet.—Anton del Singlot: Idem, idem.—J. de Vilostre: Tant la composició com las cantarelías son molt fluijas.—A. Miró Quicu: No 'ns serveix.—T. Algueró: Sens dupte inadvertidament no ha consignat la població teatro del fet que 'ns comunica.—Benet de Santos: La composició es fluija.—E. Vilaret: L' esquellot va bé.—J. Gari: Idem la seva composició.—S. Bonavia: La de vosté es incorrecta.—Noy de 'n Naca: No 'ns acaba de fé 'l pes.—F. Llen s: Va bé F. Comas: Idem.—M. Matabroca: Es fluij.—P. Vendrell: No votantse candidats republicans, no hi preném candela.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.